

Člověk - pojetí a jeho kontext

Každé pojetí člověka (koncepce člověka) se vztahuje ke svému pojímanému (event. pojatému) v závislosti na kontextu, z něhož ono pojetí vychází a na němž je jakoby založeno. Proto je nutno vždycky nejprve vyjasnit povahu onoho kontextu, z něhož vycházíme a v němž se nadále hodláme zdržovat. To pochopitelně nevylučuje možnost vykročení z tohoto kontextu; právě naopak, toto vyjasnění na počátku může být později velmi důležité právě pro vyjasnění povahy takového vykročení, tj. překročení onoho původně vyjasněného (vyjasňovaného, neboť ono vyjasňování v důsledku samotné povahy reflexe nikde pevně ani definitivně nekončí) kontextu a jakéhosi přechodu či přeskoku k něčemu novému, vyššímu, specifitějšímu. Z toho pak dále vyplývá, že každý omezený kontext nutně vede k omezenému pojetí člověka; nemá-li být samo pojetí člověka povážlivě omezeno, je třeba člověka uvažovat ve vztahu ke skutečnosti jako celku, tedy ke všem podobám a formám skutečnosti, nebo jinak řečeno, ke světu jako celku. Zároveň z týchž důvodů platí, že pojetí světa, do něhož není pojat také člověk (a lidská úroveň vůbec, včetně vědomí a myšlení, tedy také reflexe), musí nutně zůstat neúplné.

(Písek, 091119-1.)